

## OBWIESZCZENIE PREZESA PAŃSTWOWEGO ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ

z dnia 20 listopada 1985 r.

w sprawie ogłoszenia ogólnych warunków ubezpieczenia bagażu podróznego i taryfy składek za to ubezpieczenie.

1. Na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 20 września 1984 r. o ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Dz. U. Nr 45, poz. 242) ogłasza się:

- 1) ogólne warunki ubezpieczenia bagażu podróznego, stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego obwieszczenia,
- 2) taryfę składek za ubezpieczenie bagażu podróznego, stanowiącą załącznik nr 2 do niniejszego obwieszczenia,

zatwierdzone uchwałami nr 13 i 14 Rady Ubezpieczeniowej z dnia 3 października 1985 r.

2. Tracą moc:

- 1) ogólne warunki dobrowolnego ubezpieczenia bagażu podróznego, zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 12 września 1975 r. nr FR.GSU/4031-103/75, ze

zmianami zatwierdzonymi decyzją Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 1982 r. nr DMU/4030-144/82,

- 2) taryfa składek za dobrowolne ubezpieczenie bagażu podróznego, zatwierdzona decyzją Ministra Finansów z dnia 12 września 1975 r. nr FR.GSU/4031-104/75,

z tym że dotychczasowe ogólne warunki (pkt 1) i taryfę (pkt 2) stosuje się do umów zawartych przed wejściem w życie ogólnych warunków i taryfy, wymienionych w ust. 1 — do końca bieżącego okresu ubezpieczenia określonego w tych umowach.

3. Ogólne warunki ubezpieczenia i taryfa składek, wymienione w ust. 1, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1986 r.

Prezes Państwowego Zakładu Ubezpieczeń: A. Adamski

Załącznik nr 1 do obwieszczenia  
Prezesa Państwowego Zakładu Ubezpieczeń z dnia 20 listopada 1985 r.  
(poz. 258)

## OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA BAGAŻU PODRÓŻNEGO

## Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Państwowy Zakład Ubezpieczeń (PZU) zawiera umowę ubezpieczenia bagażu podróznego z osobą fizyczną zwaną dalej „ubezpieczającym”, odbywającą podróż dowolnymi środkami lokomocji lub pieszo w

celach turystycznych, wypoczynkowych, służbowych, zdrowotnych itp.

2. Przez ubezpieczającego rozumie się także zamieszkujące i zameldowane wspólnie z ubezpieczającym osoby bliskie, a mianowicie:

- 1) małżonka, w tym także osobę, która pozostaje z ubezpieczającym w faktycznym związku
- 2) dzieci, pasierbów, dzieci przysposobione oraz dzieci przyjęte na wychowanie,
- 3) rodziców, przysposabiających, ojczyzna, matochę oraz teściów,
- 4) dziadków, wnuków, rodzeństwo, zięciów i synowe.

#### Zakres ubezpieczenia

§ 2. 1. Umowa ubezpieczenia bagażu podróznego obejmuje ubezpieczenie bagażu, który znajduje się:

- 1) pod opieką ubezpieczającego,
- 2) w pomieszczeniu przeznaczonym do przechowywania bagażu w czasie powierzenia go do przewozu zawodowemu przewoźnikowi,
- 3) w przechowalni bagażu,
- 4) w zamkniętym pomieszczeniu w miejscu zakwaterowania, w namiocie znajdującym się na strzeżonym terenie bądź w zamkniętej kabinie jednostki pływającej,
- 5) w zamkniętym pojeździe samochodowym lub zamkniętej przyczepie.

2. Umową ubezpieczenia objęty jest bagaż podrózny, za który uważa się rzeczy należące do ubezpieczającego, jakie zabiera ze sobą w podróż.

3. Umową ubezpieczenia bagażu podróznego objęte są również rzeczy czasowo znajdujące się w posiadaniu ubezpieczającego i zabrane w podróż, jeżeli zostały mu przydzielone do używania albo wypożyczone przez organizację sportową, społeczną, klub, wypożyczalnię lub inną jednostkę, pod warunkiem że fakt przydzielenia do używania albo wypożyczenia został udokumentowany lub potwierdzony przez tę jednostkę.

4. Umową ubezpieczenia nie są objęte:

- 1) przedmioty ze srebra, złota i platyny oraz biżuteria,
- 2) kamienie szlachetne—i syntetyczne oraz szlachetne substancje organiczne (perły, bursztyny, korale),
- 3) dzieła sztuki, zbiory kolekcjonerskie, rękopisy i dokumenty,
- 4) pieniądze i inne środki płatnicze, papiery wartościowe, bony towarowe, książeczki i bony oszczędnościowe, bilety na przejazd środkami komunikacji publicznej,
- 5) paliwa napędowe,
- 6) przedmioty w ilościach wskazujących na ich przeznaczenie na handel,
- 7) przedmioty służące działalności usługowo-produkcyjnej.

#### Przyczyny szkody

§ 3. 1. PZU odpowiada za szkody powstałe wskutek:

- 1) katastrofy lub wypadku środka komunikacji,
- 2) zdarzeń losowych w postaci: ognia, huraganu, powodzi, piorunu, wybuchu, deszczu nawalnego, gradu, upadku pojazdu powietrznego, wydostania się wody z urządzeń wodnokanalizacyjnych, lawiny, zapadania się ziemi, usuwania się ziemi,
- 3) kradzieży z włamaniem z zamkniętych pomieszczeń, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 4 i 5, lub kradzieży zwykłej, jeżeli bagaż pozostawał pod opieką ubezpieczającego lub został oddany do przechowania (§ 2 ust. 1 pkt 1—3),
- 4) rabunku,
- 5) zaginięcia ubezpieczonych przedmiotów w czasie zdarzenia losowego lub wskutek nieszczęśliwego wypadku oraz nagłego zachorowania ubezpieczającego,

w którego wyniku był on pozbawiony możliwości zaopiekowania się bagażem.

2. Za szkodę w bagażu podróznym uważa się utratę lub ubytek wartości ubezpieczonych rzeczy z powodu ich zniszczenia, uszkodzenia, zaginięcia lub zaboru wskutek zdarzeń wymienionych w ust. 1.

3. Za szkody spowodowane przez:

- 1) ogień — uważa się szkody powstałe w wyniku działania ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile,
- 2) huragan — uważa się szkody powstałe w wyniku działania wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24,5 m/s, którego działanie wyrządza masową szkodę; pojedyncze szkody uważa się za spowodowane przez huragan wówczas, gdy w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie huraganu,
- 3) powódź — uważa się szkody powstałe wskutek:
  - a) zalania terenów w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących i stojących oraz wskutek nadmiernych opadów atmosferycznych,
  - b) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych,
- 4) wybuch — uważa się szkody powstałe w wyniku gwałtownej zmiany stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołane ich właściwością rozprężenia się. W odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną wybuchem jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdzierciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnienia. Za spowodowane wybuchem uważa się również szkody powstałe wskutek implozji, polegające na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym,
- 5) deszcz nawalny — uważa się szkody powstałe wskutek deszczu o współczynniku wydajności o wartości co najmniej 4, który ustala Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMI GW); w braku stacji pomiarowej IMI GW w miejscu szkody, bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejsc ich powstania, świadczące wyraźnie o działaniu deszczu nawalnego,
- 6) grad — uważa się szkody powstałe wskutek opadu atmosferycznego składającego się z brytek lodu,
- 7) upadek pojazdu powietrznego — uważa się szkody powstałe wskutek katastrofy bądź przymusowego lądowania samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także spowodowane upadkiem ich części lub przewożonego ładunku,
- 8) wydostanie się wody z urządzeń wodnokanalizacyjnych — uważa się szkody powstałe wskutek:
  - a) spowodowanego awarią wydostania się wody lub pary z przewodów i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania i innych,
  - b) cofnięcia się wody lub ścieków z publicznych urządzeń kanalizacyjnych,
  - c) nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów w urządzeniach wodnokanalizacyjnych,
- 9) lawinę — uważa się szkody powstałe wskutek gwałtownego zsuwania się lub staczania mas śniegu, lodu, skał lub kamieni ze zboczy górskich,
- 10) zapadanie się ziemi — uważa się szkody powstałe wskutek obniżenia się terenu z powodu zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie,
- 11) usuwanie się ziemi — uważa się szkody powstałe wskutek ruchów ziemi na stokach,

12) kradzież z włamaniem — uważa się kradzież, w której sprawca dokonał lub usiłował dokonać zabioru mienia z pomieszczenia po usunięciu siłą zabezpieczenia lub otworzeniu zabezpieczenia podrobionym kluczem lub innym narzędziem albo kluczem oryginalnym, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem lub w wyniku rabunku,

13) rabunek — uważa się:

- a) zabór ubezpieczonego mienia z zastosowaniem przemocy fizycznej albo groźby natychmiastowego użycia gwałtu lub z doprowadzeniem ubezpieczającego do nieprzytomności lub bezbronności,
- b) zabór ubezpieczonego mienia dokonany w ten sposób, że sprawca z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowego użycia gwałtu doprowadził do pomieszczenia osobę posiadającą klucze i zmusił ją do otwarczenia pomieszczenia albo sam je otworzył zrabowanym kluczem,
- c) przywłaszczenie lub wyłudzenie mienia dokonane z użyciem podstępów wobec osób małoletnich, niedoświadczonych będących w podeszłym wieku lub nie w pełni sprawnych, jeżeli sprawca został zatrzymany i skazany prawomocnym wyrokiem sądowym lub sam fakt podstępów jest bezsporny w świetle przedstawionych dowodów.

§ 4. Pomieszczenie uważa się za zamknięte, jeżeli spełnione zostały łącznie następujące warunki:

- 1) wszystkie drzwi zewnętrzne prowadzące do pomieszczenia były zabezpieczone zamkiem,
- 2) w ścianach i stropach nie było otworów umożliwiających wydostanie przedmiotów bez włamania; nie dotyczy to otworów na kondygnacjach powyżej parteru, jeżeli nie ma do tych otworów dostępu z położonych pod nimi lub obok nich przybudówek, balkonów, tarasów, schodów lub zamontowanych na stałe drabinek.

§ 5. PZU odpowiada za szkody powstałe wskutek rabunku bez względu na miejsce jego dokonania.

#### Granice ubezpieczenia mienia

§ 6. PZU nie odpowiada za szkody:

- 1) nie przekraczające 1000 zł,
- 2) wyrządzone umyślnie przez ubezpieczającego lub przez osobę, za którą ubezpieczający ponosi odpowiedzialność albo która pozostaje z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 3) wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa przez osoby, o których mowa w pkt 2, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach zasadom współżycia społecznego,
- 4) polegające na uszkodzeniu środków transportu (np. pojazdów samochodowych lub łodzi motorowych oraz jachtów i łodzi żaglowych),
- 5) polegające na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu sprzętu turystyczno-sportowego w związku z jego użytkowaniem,
- 6) polegające wyłącznie na uszkodzeniu lub zniszczeniu waliz, kufrów i innych pojemników bagażu w czasie przewożenia,
- 7) powstałe w aparatach lub innych urządzeniach wskutek działania prądu elektrycznego podczas ich eksploatacji, chyba że działanie prądu spowodowało równocześnie pożar,
- 8) powstałe poza granicami kraju,
- 9) powstałe wskutek działań wojennych.

#### Prawa i obowiązki stron

§ 7. 1. PZU wypłaca należne odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, nie więcej jednak niż wynosi suma ubezpieczenia stanowiąca górną granicę odpowiedzialności PZU.

2. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości bagażu podróznego i nie może być wyższa od 500 000 zł.

3. Sumę ubezpieczenia ustala ubezpieczający.

#### Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania

§ 8. 1. Wysokość szkody ustala się według wartości przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju i gatunku, ustalonej na podstawie cen detalicznych występujących w handlu uspołecznionym, z wyłączeniem cen komisyjnych.

2. Przy ustalaniu szkody w przedmiotach pochodzenia zagranicznego, które nie są importowane do PRL — wysokość szkody ustala się według wartości przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju i gatunku produkcji krajowej, a w razie braku takich przedmiotów produkcji krajowej — według ceny stosowanej przez Przedsiębiorstwo Eksportu Wewnętrzny „Pewex”, po przeliczeniu jej na złote polskie według średniego kursu walut, ustalonego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego.

3. Przy ustalaniu wysokości szkody według zasad określonych w ust. 1 i 2 potrąca się procentowo określony stopień faktycznego zużycia przedmiotu.

4. Wysokość szkody według kosztów naprawy ustala się odpowiednio do zakresu rzeczywistych uszkodzeń spowodowanych zdarzeniem losowym według cen usług zakładów uspołecznionych lub udokumentowanych rachunkiem kosztów naprawy wykonanej przez nie uspołeczniony zakład usługowy. Rachunek kosztów naprawy podlega weryfikacji przez PZU co do zakresu robót. Przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.

5. Wysokość szkody ustalona według kosztów naprawy nie może przekroczyć rzeczywistej wartości przedmiotu.

§ 9. 1. Wysokość szkody ustala się według cen obowiązujących w dniu ustalenia odszkodowania.

2. Przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej lub amatorskiej (upodobania).

§ 10. 1. Wysokość szkody zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku bądź przeróbki.

2. Od ustalonej wysokości szkody potrąca się równowartość odszkodowań uzyskanych przez ubezpieczającego od osób trzecich.

§ 11. W razie zbiegu odpowiedzialności w przedmiotach wchodzących w skład bagażu podróznego wynikającej z niniejszego ubezpieczenia z innym ubezpieczeniem, odszkodowanie wypłaca się z ubezpieczenia korzystniejszego dla ubezpieczającego.

#### Wypłata odszkodowania

§ 12. Odszkodowanie za szkody w bagażu podróznym PZU wypłaca w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie, chyba że:

- 1) ubezpieczający nie złożył PZU w ciągu 14 dni od daty zawiadomienia o szkodzie rachunku strat i innych dokumentów uzasadniających roszczenie; w razie późniejszego złożenia dokumentów odszkodowanie jest wypłacane w terminie 14 dni po ich dostarczeniu,

- 2) wyjaśnienie w 30-dniowym terminie okoliczności koniecznych do ustalania odpowiedzialności PZU albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe; odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu czternastu dni od wyjaśnienia tych okoliczności, z tym że bezsporną część odszkodowania PZU wypłaca w terminie 30 dni od zawiadomienia o szkodzie,
- 3) w sprawie powstałej szkody zostało wdrożone postępowanie karne, którego wynik może mieć istotne znaczenie dla ustalenia wysokości odszkodowania; PZU wypłaca jednak w terminie 30 dni od zawiadomienia o szkodzie bezsporną część odszkodowania, a pozostałą część — po uzyskaniu wyników dochodzenia lub uprawomocnieniu się wyroku sądowego.

### Roszczenia regresowe

§ 13. 1. Z dniem wypłaty odszkodowania PZU może dochodzić roszczeń od osoby odpowiedzialnej za szkodę do wysokości wypłaconego odszkodowania (roszczenia regresowe). Jeżeli PZU pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługują co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU.

2. Nie przechodzą na PZU roszczenia ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność.

3. W przypadkach społecznie i gospodarczo uzasadnionych PZU może ograniczyć roszczenie regresowe; nie dotyczy to jednak wypadków, gdy szkoda została spowodowana umyślnie.

4. Jeżeli ubezpieczający bez zgody PZU zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, PZU może odmówić odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu odszkodowania, PZU może żądać od ubezpieczającego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

### Obowiązki ubezpieczającego

§ 14. 1. Do obowiązków ubezpieczającego należy:

- 1) podanie do wiadomości PZU wszystkich znanych sobie okoliczności, o które PZU zapytywał przed zawarciem umowy. Jeżeli PZU zawarł umowę ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi ubezpieczającego na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
- 2) opłacenie obliczonej na podstawie obowiązującej taryfy składki ubezpieceniowej za cały okres ubezpieczenia z góry.
- 3) informowanie PZU o zmianie adresu; w przeciwnym razie pismo PZU wysłane pod ostatnim znanym adresem wywiera skutki prawne.

2. W razie powstania szkody ubezpieczający obowiązany jest użyć wszelkich dostępnych mu środków w celu zmniejszenia szkody w ubezpieczonym mieniu, oraz w celu zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego mienia przed szkodą. Jeżeli ubezpieczający dopuścił się rażącego niedbalstwa w wykonaniu powyższych obowiązków, odszkodowanie się nie należy, chyba że zapłata całości lub części odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach zasadom współżycia społecznego albo interesom gospodarki narodowej. Poza tym do obowiązków ubezpieczającego należy:

- 1) niezwłoczne zawiadomienie PZU o powstaniu szkody, najpóźniej w terminie trzech dni od powstania szkody lub uzyskania o niej informacji,

- 2) zawiadomienie Milicji Obywatelskiej o każdym wypadku kradzieży z włamaniem, rabunku lub zaginięcia przedmiotów objętych ubezpieczeniem w czasie trwania zdarzenia losowego albo akcji ratowniczej i podanie w miarę możliwości rodzaju i ilości zaginionego mienia oraz przypuszczalnej jego wartości,
- 3) zawiadomienie właściwego przewoźnika lub kierownictwa hotelu, domu wczasowego, kempingu itp. o każdym wypadku szkody, która powstała w publicznym środku komunikacji lub w miejscu zakwaterowania, i uzyskanie pisemnego potwierdzenia tego zawiadomienia,
- 4) złożenie w PZU, najpóźniej w ciągu 7 dni od daty powzięcia wiadomości o powstaniu szkody, spisu utraconych lub uszkodzonych przedmiotów z określeniem ich wartości i roku nabycia,
- 5) niezmiianie bez pozwolenia PZU stanu faktycznego spowodowanego zdarzeniem losowym lub wypadkiem do czasu przybycia na miejsce szkody przedstawiciela PZU, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia szkody albo dokonanie tych zmian w danych okolicznościach jest konieczne; PZU nie może powoływać się na ten zakaz, jeżeli nie rozpoczął czynności likwidacyjnych w ciągu siedmiu dni od daty otrzymania zawiadomienia o powstaniu szkody,
- 6) udzielenie PZU zezwolenia na dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody i wysokości odszkodowania, jak również potrzebnych wyjaśnień, zwłaszcza co do liczby, rodzaju i wartości utraconych bądź zniszczonych przedmiotów.

3. W razie uzyskania informacji o przedmiotach zaginionych, skradzionych lub zrabowanych, ubezpieczający jest obowiązany zawiadomić o tym niezwłocznie Milicję Obywatelską i PZU oraz uczestniczyć w czynnościach zmierzających do rozpoznania i odzyskania tych przedmiotów. Jeżeli ubezpieczający przedmioty te odzyskał po wypłacie odszkodowania, jest obowiązany zwrócić PZU odszkodowanie wypłacone za te przedmioty lub przedmioty pozostawić w dyspozycji PZU.

4. Ubezpieczający obowiązany jest udzielić PZU wszelkiej pomocy przy dochodzeniu roszczeń regresowych, w tym dostarczyć dokumenty i udzielić informacji.

5. W razie niedopełnienia przez ubezpieczającego któregośkolwiek z obowiązków wymienionych w ust. 2 pkt 1—6 i w ust. 3, PZU może odmówić odszkodowania w części lub w całości, jeżeli niedopełnienie obowiązku miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania szkody lub ustalenie jej wysokości.

### Umowa ubezpieczenia

§ 15. 1. Umowę ubezpieczenia bagażu podróznego zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczającego.

2. Umowa ubezpieczenia może być zawarta również w formie zbiorowej i obejmować grupę osób uczestniczących w podróży zorganizowanej przez biuro podróży, uspołeczniiony zakład pracy, stowarzyszenie, organizację sportową, społeczną itp.

3. Z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ust. 4—6 umowę uważa się za zawartą po opłaceniu składki.

4. Jeżeli przed upływem czternastu dni od daty otrzymania wniosku na piśmie PZU nie doręczył ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia, umowę uważa się za zawartą z upływem piętnastego dnia od otrzymania wniosku, na podstawie niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia.

5. Jeżeli dokument ubezpieczenia zawiera postanowienia, które odbiegają na niekorzyść ubezpieczającego od treści złożonego przez niego wniosku lub ogólnych warunków ubezpieczenia bagażu podróznego, PZU zobowiązany jest zwrócić ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu dokumentu ubezpieczenia, wyznaczając mu co najmniej siedmiodniowy termin zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść ubezpieczającego są nieważne.

6. W braku sprzeciwu ubezpieczającego w wypadku określonym w ust. 5 umowę uważa się za zawartą następnego dnia po upływie wyznaczonego terminu do złożenia sprzeciwu.

§ 16. Umowa ubezpieczenia wygasa w razie przejścia własności ubezpieczonego mienia na inną osobę.

§ 17. 1. Każda ze stron może w ciągu miesiąca od daty wypłaty odszkodowania lub daty doręczenia ubezpieczającemu odmowy wypłaty odszkodowania wypowiedzieć umowę ubezpieczenia bagażu podróznego, z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia.

2. W razie wypowiedzenia umowy składka za nie wykorzystany okres ubezpieczenia podlega zwrotowi tylko wtedy, gdy nie wypłacono odszkodowania.

§ 18. 1. Odpowiedzialność PZU rozpoczyna się z chwilą rozpoczęcia podróży przez ubezpieczającego, nie wcześniej jednak niż od daty (z oznaczeniem godziny) wystawienia dokumentu ubezpieczenia i zapłacenia składki.

2. Odpowiedzialność PZU kończy się z chwilą zakończenia podróży, nie później jednak niż z upływem dnia oznaczonego w dokumencie ubezpieczenia.

3. Podróż uważa się za rozpoczętą z chwilą opuszczenia mieszkania przez ubezpieczającego. Zakończenie podróży następuje z chwilą powrotu ubezpieczającego do mieszkania.

4. Okres ubezpieczenia liczy się od rozpoczęcia odpowiedzialności PZU i trwa jeden rok, chyba że umowę ubezpieczenia zawarto na okres krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe) lub że umowa została wypowiedziana (§ 17 ust. 1).

5. Ciągłość odpowiedzialności PZU zostaje zachowana przez opłacenie składki ubezpieczeniowej na następny okres ubezpieczenia przed upływem dotychczasowego okresu.

#### Dochodzenie roszczeń o odszkodowanie

§ 19. 1. Jeżeli poszkodowany nie zgadza się z ustaleniami właściwej jednostki organizacyjnej PZU co do odmowy zaspokojenia roszczenia albo co do wysokości odszkodowania, może w terminie 30 dni od otrzymania zawiadomienia w tej sprawie zgłosić na piśmie żądanie ponownego rozpatrzenia sprawy przez bezpośrednio nadzrędną jednostkę organizacyjną PZU.

2. Właściwa jednostka organizacyjna PZU jest obowiązana poinformować poszkodowanego o terminie wymienionym w ust. 1 oraz wskazać nadzrędną jednostkę organizacyjną. W razie niepoinformowania przewidziany w ust. 1 termin nie biegnie.

3. Nadzrędną jednostką organizacyjną jest obowiązana rozpatrzyć sprawę i zawiadomić poszkodowanego o wyniku w terminie 30 dni od otrzymania jego wniosku.

4. Poszkodowany może również dochodzić roszczenia na drodze sądowej bez zachowania trybu, o którym mowa w ust. 1—3, jednak nie wcześniej niż po upływie 30 dni od dnia zgłoszenia roszczenia do PZU.

#### Postanowienia końcowe

§ 20. W porozumieniu z ubezpieczającym mogą być wprowadzone do umowy ubezpieczenia postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych ogólnych warunkach ubezpieczenia. Postanowienia te nie mogą być sprzeczne z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.

Załącznik nr 2 do obwieszczenia Prezesa Państwowego Zakładu Ubezpieczeń z dnia 20 listopada 1985 r. (poz. 258)

#### TARYFA SKŁADEK ZA UBEZPIECZENIE BAGAŻU PODRÓŻNEGO

§ 1. Składkę za ubezpieczenie bagażu podróznego oblicza się od sumy ubezpieczenia według stawek taryfowych (§ 2) wyrażonych w promilach (‰) sumy ubezpieczenia. Składkę ustala się w pełnych złotych.

§ 2. Stawki taryfowe wynoszą:

1)	za okres ubezpieczenia do 3 dni	— 1,0‰
2)	" " " do 7 dni	— 2,0‰
3)	" " " do 15 dni	— 2,5‰
4)	" " " do 30 dni	— 3,0‰

5)	za okres ubezpieczenia do 90 dni	— 3,5‰
6)	" " " do 180 dni	— 4,0‰
7)	" " " powyżej 180 dni	— 5,0‰

§ 3. Minimalna składka za indywidualne ubezpieczenie wynosi 50 zł od jednej polisy.

§ 4. W ubezpieczeniach zawieranych na podstawie porozumień generalnych z organizacjami turystycznymi i biurami podróży mogą być stosowane specjalne stawki taryfowe.